Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

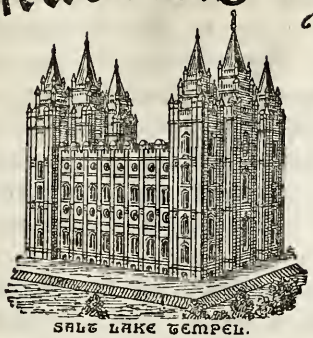

SALT LAKE TEMPEL.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 10. 15 Maj 1903. 52 Aargang.

En Hilsen til Nationen.

Af Utahs Guvernør Heber M. Wells.

De, som ønske at overbevise sig om, hvad Menneskets Evne og Kraft formaar, naar den sættes ind paa at overvinde Naturens Hindringer; de, som ville studere sociale og økonomiske Spørgsmaal under særlig gunstige Omstændigheder; de, som interessere sig for at se, hvorledes et borgerligt Samfund i Løbet af et halvt Aarhundrede kan udvikle sig fra barnlig Svaghed til mandig Kæmpekraft; de, som føle sig tiltalte af at leve under den skyfri Himmel, i den rene Luft, i behagelige Omgivelser og føle, at deres Helbred, Styrke og Visdom øges — de burde rejse til Utah.

Naar man erindrer, at Utah, der tidligere havde tilhørt Mexico, i 1847 koloniseredes af et lille Antal haardføre Pionerer, at det i 1850 blev indlemmet som et Territorium af de Forenede Stater, og at det i 1896 nød den ikke ringe Værdighed at blive Stat i det store Fællesskab af de Forenede Stater, saa har dette det yngste Medlem af Familien i Sandhed haft en Karriere, der paa en Gang er baade romantisk og fænomenal. Historikeren, som med fuld Retfærdighed skal behandle dette Emne, har endnu ikke sat Pennen til Papiret, uagtet den mindst literært anlagte af Utahs Sønner paa den mest jævne Maade kan skrive noget læseværdigt derom.

Historien om Utahs Bebyggelse er ofte bleven fortalt. En religiøs Bevægelse med dens landflygtige Pionerer gav det første Stød dertil. Det Mod og den Begejstring, med hvilken de begyndte deres Udvandring

fra de østlige Stater, de Vanskeligheder, som de mødte, de Farer, som de trodsede, den haardnakkede Bestemthed, hvormed de opsøgte deres endelige Lejr i Deserets Dale og fattede den Beslutning, at her vilde de bo og bygge i Fremtiden — det er historiske Begivenheder, som vore Børn lytte til med spændt Opmærksomhed, og som hos de Ældre fremkalde Taarer. Der var ingen af de Gjenvordigheder, der ere forbundne med Grundlæggelsen af et Samfund i et nyt Land, uden at disse standhaftige Udvandrere maatte kjæmpe med dem. De naturlige Fordele, der kunne tiltrække Nybyggeren, fandtes ikke her. Jordsmonnet var tørt og goldt som en Askedynge; af Nedbør og dens Virkninger saas der ingen Steder nogetsomhelst Spor.

De faa og smalle Strømme, som fra Bjergstruberne fandt Vej ned til Dalene, fryndsedes af spredte Træer og Buske, men de overrislede ingen Engbredder, og de anstrengte sig ikke længere, end til de opslugtes af den tørstige Jord. Kald det Fanatisme, om man vil, eller indrøm med Pionererne, at det var en Inspiration — den Kjendsgjerning staar fast, at de besluttede at gjøre dette Land til deres fremtidige Opholdssted og det under Omstændigheder, der maaske vare mere ugunstige end ved noget andet Samfunds Grundlæggelse i et Territorium; desuagtet havde de Mod nok til at indbyde de værdige og gudfrygtige af alle Nationer til at bosætte sig iblandt dem.

De mest sangvinske eller fantastiske af dem have dog neppe kunnet forestille sig den Udvikling, som det følgende halve Aarhundrede skulde bære Vidne om. Men hvad deres Tanke end har været, saa er det sikkert nok, at de tilsidesatte ikke deres Arbejde eller spildte Tiden med at fortabe sig i Drømmerier. Faa Timer efter deres Ankomst strømmede Vandet gjennem en smal Grøft ud over det flade Dalstrøg paa nogle faa Roders Areal; dette blev Begyndelsen til det prægtige og storslaaede Overrislingssystem, som siden har vakt Beundring i hele den civiliserede Verden. Det tog flere Dage, inden en saadan Stump Mark blev tilstrækkelig gjennemblødt og egnet til Pløjning, og det var først efter, at adskillige Avlsredskaber vare blevne ødelagte ved Bearbejdningen af det haarde Jordsmon, at det lykkedes at plante en Del Kartofler, som vare sparede for Udsæd. Denne beskedne Samling Rodknolde har først og fremmest Krav paa vor Opmærksomhed, naar Talen bliver om Begyndelsen til det fortrinlige Jordbrug, der har stillet Utah i forreste Række saavel med Hensyn til Frembringelsernes Kvalitet som Kvantitet.

Med Rette har det erhvervet sig sit Ry; thi der findes mange Dale i Staten, hvor Farmeren betragter sin Afgrøde som ringe, hvis han ikke er i Stand til af hver Akre af sin Kartoffelmark at fylde en stor Jernbanevogn med Kartofler til Export og desforuden tilbageholde tilstrækkeligt til sin egen Families Behov og en lille Rest til Uddeling blandt de Fattige. Men Sæden modnes ikke paa een Dag; heller ikke er man

altid lige heldig med Planteforsøgene i et nyt Land, hvor man er ukjendt med de meteorologiske Forhold. Det hændte mangen Gang, at de første Nybyggere ligefrem led Sult, og der var Tider, hvor de ikke turde spise sig mætte af Frygt for, at deres Forraad skulde slippe op inden næste Høst. Men efter disse Prøvelsens Tider kom der hurtig en Periode, da de saa' Frugterne af deres Arbejde. Det dyrkede Land gav mange Fold og viste sig at være i højeste Grad frugtbart. Indvandringen tog forøget Fart, og med den tiltagende Arbejdskraft blev Gjerningen lettere; i alt Fald blev der udført mere. Det viste sig, at den tempererede Zones Plantevæxter kunde trives her, ja, endogsaa Bomuld, Figener og Appelsiner dyrkedes med Held. Blandt hvert Aars Emigranter var der dygtige Haandværkere, og det menneskelige Snille var alsidigt repræsenteret. Dette fremmede Industri og Fabrikation; selv da de nødvendige Maskiner dertil maatte hentes med Oxespænd 1000 engelske Mile borte, var der Sukker- og Maskinfabrikker, Savskjærerier, Melmøller, Uld- og Bomuldsvæverier; Udviklingen var saaledes allerede den Gang i rask Fremadskriden. Denne ene Industri blev ikke fremmet paa den andens Bekostning, eftersom Alle arbejdede i fælles Forstaaelse. Agerbruget gik Haand i Haand med Fabriksvirksomheden og Handelen med Havevæsenet. Da derfor Tiden kom til at aabenbare og uddrage Bjergenes kostbare Mineralleier efter en enorm Maaleskok, havde Utah alle Betingelser for at komme i forreste Række — og kom det ogsaa — som et af de rigeste og mest frugtbare Lande i Verden.

Utah har hurtigt forøget sin Histories Blade, i Særdeleshed siden Jernbanerne ere komne til og have udstrakt deres Net baade paa Kryds og tværs. Dette mægtige Middel i Civilisationens og Udviklingens Tjeneste er Skyld i, at vore Hjælpekilder have fundet Vej til de fjerneste Egne. Ved Hjælp af vore Jernbaners Udstrækning og ved de nye, som ere projekterede, vil vort Samfund hurtig skabe sig nye Forbindelser og knytte nye Venskabsbaand til Gavn for alle dets Foretagender. Et andet og ikke mindre vigtigt Middel i Udviklingens Tjeneste er Pressen, hvis mægtige Virksomhed har bidraget til, at Verden nu har en rigtigere Forstaaelse af vort Samfund. Det er en behagelig Følelse for mig at vide, at „Tiden er kommen til at fortælle Sandheden om Utah"; men selv om jeg vilde fylde alle Siderne i »Leslie's Weekly« *), vilde dog ikke Halvdelen blive sagt. Alle indbydes hjerteligt til at komme og se med egne Øjne. Saavel Pengemanden som den fattige Arbejder, saavel Turisten som Nybyggeren vil altid være sikker paa at blive modtaget med et varmt Velkommen. Vore Arme ere altid aabne for den driftige, intelligente og respektable Mand og Kvinde, hvorfra de saa end komme. Enhver, som er i Besiddelse af den gode Samfundsfølelse, vil altid blive mødt med Velvillie af Utahs Borgere.

*) Det amerikanske Ugeblad, efter hvilket vi have optaget denne og den følgende Artikel.

Vi spørge ikke om andre Egenskaber end disse; thi vi i Utah ere som et Folk tro mod den amerikanske Forfatning; vi ere Fredens Mænd, og vi beskytte Lov og Ret. Vor Patriotisme er ikke alene af en theoretisk Natur. Den har været og er stadig villig til under alle Omstændigheder og paa et hvilketsomhelst Grundlag at lade sig underkaste enhver Prøve. Den tidligere Meningsforskjel er borte, og de gamle Stridspunkter ere som blæste bort; der kan ikke Jorden rundt findes en større Enighed, en større patriotisk Enhed. Oprør og Pøbelopløb med Sviren og Sværmen ere ukjendte, og alle vore Veje ere Fredens Veje. Utah, som det er i Dag, er skjøn og fager, lykkelig og velsignet, og Erindringerne, vi her have hengivet os til, tjene kun til at sætte os i Stand til yderligere og med større Tryghedsfølelse at kunne nyde Glæden over det høje Standpunkt, som det nu har naaet. Efter alle de Trængsler, det har udstaaet, kan enhver bedømme Omfanget af og Fastheden i dets hele System — dets Miner og Møller, dets Handel og Fabrikker, dets Kvægbestand og Græsgange, dets Faareflokke og Hjorde, dets Anlæg og Haver, dets Jernbaner og Kanaler, dets Skoler og Universiteter, dets Biblioteker og offentlige Bygninger, dets Fremgang i samtlige industrielle Grene og dets store Interesse for Musik, Kunstindustri og Literatur.

Utah er ikke længere nogen Askepot i Familien, men staar smykket som den kostbareste og mest begunstigede Plads, hvor Mennesket, naar Naturen ikke forud har lagt Tingene til Rette, modigt og tappert har tilkjæmpet sig Herredømmet. Dets Borgeres Hilsen til den forenede amerikanske Nation er broderlig og kommer fra Hjertet; de nære en ærbødig Agtelse for dennes Konstitution og besidde en urokkelig Tro paa, at den har sin Bestemmelse. Dersom der endnu findes Nogle, hvis Fordomme ere saaledes, at de hellere end at laane Øre til et gunstigt Ord om Utah foretrække at indhylle sig i forudfattede Ideer og bygge paa Rygter, ville vi sige til dem: Kom og se!

Et Ord om „Mormonerne".

Af Mr. Tom Thorne.

Jeg frygter for, at Ordet „Utah" eller Navnet „Salt Lake City" hos den almindelige Amerikaner strax vækker Foreſtillingen om een Ting — „Mormonerne". Turisten, som rejser til Utahs Hovedstad, føler sig febrilsk, som han skal staa Ansigt til Ansigt med en besynderlig Mærkværdighed, og saasnart han forlader Toget, ser han sig om efter en virkelig „Mormon". Han føler sig overbevist om, at han nok skal kjende en saadan, naar han ser ham. Han har maaske det Indtryk, at „Mormonen" vil være udstafferet med lange Whiskers, og at han maaske vil

holde en Tamp i sin Haand for at kunne styre sine mange Koner. Naar saa Turisten længe nok har set sig om til højre og venstre, vil han udbryde: „Viis mig en virkelig „Mormon“. „Han har muligvis allerede i nogen Tid talt med en Forretningsmand af den almindelige Type, og denne vil maaske til hans Overraskelse ganske roligt svare: „Jeg er en Mormon.“

Men Turisten er ikke tilfreds dermed. I mange Aar er hans Nysgjerrighed bleven pirret af de underlige Historier, som han har hørt om „Mormonen“ og hans talrige Børneflok.

Han forlader Banegaarden, kjører op i Byen, ser Tabernaklet, Templet, Brigham Youngs Grav, Amelia-Paladset og lytter maaske undervejs til eventyrlige Historier, der fortælles af en eller anden Droskekudsk; han faar da lige Tid til at besøge den store Saltsø og tage et Bad, før han sætter sig i næste Tog. Og det er de Indtryk, som saadanne „Turister“ have dannet sig om Staten Utah, der ere de herskende i de Forenede Stater. Tabernaklets arkitektoniske Ejendommelighed, Templets indre mystiske Liv, Brigham Youngs ensomme Gravsted, Amelia-Paladsets ærefrygtindgydende Udseende og de vidtløftige Historier fra Droskekudskene fortælles atter og atter i alle Enkeltheder, naar Turisten vender hjem. Han føler „naturligvis“, at han har set Salt Lake City og veed Alt, hvad der i det Hele taget vides om den.

Det er den Slags Historier, der have forvoldt Utah den største Uret og Krænkelse. Statens Forretningsmænd, som rejse til Østen i Handelens Interesse eller med andre Formaal for Øje, kunne pludselig blive stillede lige overfor det Spørgsmaal: „Hvorledes forholder det sig med disse „Mormoner“ derude i Vesten?“ Langs Atlanterhavets Kyst findes der maaske dem, som endnu tro paa, at „Mormonerne“ have Horn i Panden. Men naar man har tilbragt nogle faa Uger i Utah; naar man har besøgt dets prægtige og vidunderlige Mineanlæg; naar man har set dets store industrielle Foretagender; naar man har redet gjennem dets skjønne og frugtbare Dale; naar man er bleven bekjendt med Statens ledende Mænd, baade Mormoner og Ikke-Mormoner, da maa sikkert de af Turister nærede Fordomme forsvinde for bestandig.

Den Rejsende, som blot i nogle faa Uger har været i Utah, tænker sig ikke mere „Mormonen“ med langt „Axeskjæg“ eller med „Tampen“.

I Begyndelsen er han meget forsigtig i sin Tiltale til Personer, som han møder, af Frygt for, at de mulig skulde være Medlemmer af denne besynderlige Kirke, og at han tankeløst skulde komme til at sige Noget, som kunde fornærme dem. Men alle disse Forestillinger forsvinde dog hurtigt.

Han spørger ikke længer sig selv: „Er denne Mand en Mormon?“ thi Mormoner, Baptister, Methodister, Katholiker, Presbyterianere og Folk af andre religiøse Partier blande sig her fredeligt Side om Side og overholde Lovene ligesaa vel som Folket i nogen anden Kommune

eller nogen anden Stat, og Flerkoneriet er nu ophørt. I Virkeligheden mærker man ved et Besøg i Salt Lake City ikke i det Ydre nogen særlig Forskjel paa den og de andre Byer, hvad Sædvaner og Religion angaa. „Historierne", der fortælles om „Mormonerne", ere naturligvis altid baade tiltrækkende og fantasirige, men de ere „Historier", som tilhøre Fortiden. Der er dog dem, som endnu finde en Fornøjelse i at proppe villige Tilhørere med Turisternes „Fortællinger"; men naar man bliver bekjendt med de virkelige Forhold, ser man, at disse „Fortællinger" savne ethvert virkeligt Grundlag.

Det er bleven sagt, at det værste „Skadedyr", som Salt Lake City nogensinde har haft, var en gammel Droskekudsk ved Navn John. Alle hans mystiske Fortællinger vare i al deres Uhygge og Gyseligheb til stor Fryd for dem, som kom til Utah med en ophidset Fantasi og et modtageligt Sind for alt det daarlige, som man troede at finde der. Turisterne vendte tilbage til deres Hjem og sagde til deres Venner: „Naar I komme til Salt Lake City, søg da at faa fat paa en Droskekudsk ved Navn John; han kan fortælle eder flere Ting om „Mormonerne" end nogensomhelst anden"; Alle, som vare villige til at modtage Raadet, spurgte efter „John", naar de kom til Salt Lake City, og paa den Maade sattes alle Droskekudskens sælsomme Historier i Omløb. Men Droskekudsken John er nu død, og Salt Lake City glæder sig over at have et „Snakketøj" mindre.

Karakter.

Naar Timen slaar — naar „Skyggen har smøget sig frem til den bestemte Linie paa Skjæbnens Solviser" — da kalder Gud paa den rette Mand.

Hvad Verden fremfor Alt behøver er den Dødsforagt, som udmærker virkelige Mænd. Den eneste Magt, der formaar at ryste Verden op af Tidens Trægheb, Forfald og selvbedragerisk Skinhelligheb, er den Skarpsindets og den brændende Sandhedskjærlighedens Magt, hvormed Gud ruster sine Hellige og sine Profeter. Ingen Bøn er mere nødvendig end den, at Gud vil give sin Kirke en Række af Mænd — ikke af de konventionelle Skikkelser, som tro, at Sandheden skal forgaa med dem, eller som tro, at den for stedse maa blive i de tilvante, embedsmæssige, trøge Kanaler; thi gjennem saadanne Kanaler løber det levende Vand ikke længere — men efter det Raab, som selvkaldet stiger fra hvert Hjerte:

»Gud, gif oss män! En tid lik vår behöfver
varmt hjärta, starkt förstånd, sann tro och villig hand,
Män, hvilka ingen hvardagskänsla söfver,
Män, som ej bindas utaf myntens band,
Män, hvilka tro och veta, män, som duga,
Män, som ha heder och ej kunna ljuga.« Canon Farrar.

(Nordstjärnan.)

Nærings- og Nydelsesmidler.

Vegetarianismen

er efter den almindelige Mening kun Læren om, at man maa holde sig fra Kjødspiser; men i Virkeligheden er Begrebet langt mere omfattende. Allerede efter sin Ordlyd betyder Vegetarianismen: den kraftige Levemaade, og en Vegetarianer er et Menneske, som bevidst stræber at leve i Overensstemmelse med den menneskelige Naturs Love.

Vegetarianismen er da: Ophør ikke blot med Kjødspisning, men med Nydelsen af alle giftige (hidsende eller lammende) Stoffer, der under Navn af Nydelsesmidler efterhaanden ere blevne tilsyneladende uundværlige for det civiliserede Menneske. De vigtigste af disse Midler ere: Spiritus (Brændevin, Vin og Øl), Kaffe, The, Kakao, Tobak, Krydderier. Videnskaben i vor Tid har paavist, at alle disse mer eller mindre ere Gift for Organismen, særlig for Nervesystemet, og at den øieblikkelige Nydelse kun kjøbes med efterfølgende Slappelse, saa at ved jævnlig Nydelse derved Grunden lægges til Sygdomme af forskjellig Art og dermed følgende Degeneration af Organismen og kortere Levetid.

Dr. Mich. Larsen, Kjøbenh. *).

*) Ovenstaaende er tildels i Overensstemmelse med **Visdomsordet** (Pagtens Bog Kap. 89).

Fisk som Føde for Hjernen.

Mange synes endnu at nære den fejlagtige Anskuelse, at Fisk skal være særlig værdifuldt som et Fødemiddel, der frembringer Hjernevæv, medens baade Videnskab og Erfaring paa det kraftigste vise, at denne Paastand er fuldstændig ugrundet. Dersom Fisk frembringe Hjernevæv, hvorledes kan det da være, at Eskimoerne, som leve næsten udelukkende af Fisk, have en daarligere udviklet Hjerne end maaske nogen anden Folkerace paa Jorden, medens Buddhisterne, som hverken spise Fisk eller Kjød, ere berømte for deres vel udviklede Hjerner og ere i Besiddelse af en Skarpsindighed, som civiliserede Missionærer ofte have maattet bekjende sig ude af Stand til at hamle op med. (Agitatoren.)

Billeder.

Foraarets Frembrud.

Alt saa rigt og Alt saa nyt,
nys af Regnen overgydt!
Hvor der før var nøgne Ribber,
trindt det pibler nu og pipper,
lukker sig saa underskjønt
i et Hvælv af Lysegrønt!
Og i Bunden, lad os se,
hvad der gjemte sig bag Sne:
Efter Stormens Gruligheder
tusind grønne Muligheder!
I en Fart og paa en Studs
Tusind røde Blomsterpus!
Gaaseurt og Løvetand!
Bukkeblad og Baldrian!
Stjernepragt med Varianter!
Og de der er Jordbærplanter!
Bukkargrønt i hele Læs!
Fuglemælk og Fuglegræs!
Stenbræk! Storkenæb! og Nælde —
nej, jeg kan ej længer tælle,
lad dem vælde, lad dem vælde.

Chr. Richardt.

15 Maj 1903.

Præsident Brigham Young.

En Apostels Livsgjerning afsluttet.

Vor elskede afdøde Broder havde i lang Tid lidt af en haard Sygdom, og hans Død kom derfor ikke uventet. I næsten otte Maaneder plagedes han af Vattersot, og i denne lange Kamp med Sygdommen følte han vel mangen Gang Døds-Smerterne. Flere Gange havde man næsten opgivet ham. Hans sejge Livskraft forbausede dem, som kjendte hans virkelige Tilstand; men i Tidens Løb sank han sammen under de haarde Lidelser. Medens han var syg, var han fuld af Haab og Tro paa, at han vilde blive rask, saa at han kunde fortsætte sin Gjerning paa Jorden. Kort før sin Død sagde han: „Det er mig ikke saa meget om at gjøre at blive rask, men jeg vilde gjerne have Lov til at udføre det Arbejde, der ligger foran mig. En saadan Lejlighed til at gjøre Godt som den, der nu ligger for mig, den bedste, jeg har haft i mit Liv, erholde kun faa Mennesker; og det skjærer mig i Hjertet, at jeg ikke kan benytte den. Men Herren maa tage Sagen i sin Haand; jeg er ikke i Stand dertil; jeg kan kun bede." Trods de heftige Smerter, som den langvarige Sygdom førte med sig, tabte han dog ikke det muntre, spøgefulde Sind, der kjendetegnede hele hans Liv. Enkelte, som besøgte ham under hans Sygdom, har sagt, at han udtalte sig spøgende, selv da han stod Ansigt til Ansigt med Døden. I hvert Fald var han med den Uegennyttighed, der karakteriserede hans Liv, fast besluttet paa ikke at besvære Andre med sine Lidelser.

Det nu afsluttede Liv er rigt paa mærkelige Oplevelser. Broder Brigham blev født den 18 December 1836 i Kirtland i Staten Ohio. For at undgaa de ugudelige Forfølgere maatte hans Fader et Aar senere flygte til Missouri med sin Familie. Neppe havde de levet sig ind i Forholdene i Far West, før Guvernør Boggs iværksatte sin skammelige Udryddelseskrig. Sammen med sine Børn foretog Moderen den skrækkelige Flugt fra Missouri til Illinois, hvor hun, efterat have overstaaet usigelige Vanskeligheder, atter traf sammen med sin Ægtefælle. Drengen Brighams tidligste Erindringer knyttede sig til de Lidelser, der fulgte med Forfølgelserne. Han var 8 Aar, da Profeten Joseph og Patriarken Hyrum bleve myrdede, og han græd med de Hellige over Tabet af dem. Da det fordrevne Folk vendte sig mod Vest for at søge Beskyttelse i de endnu ubekjendte Bjergegne, tog Brigham sin Part af Arbejdet. I 1848, kun 11 Aar gammel, drev han to Hold Oxer fra Vinterkvarteret ved Missourifloden til Fort Bridger. Paa denne Tur, der var

900 engelske Mile lang, løb Drengen barfodet, kun med den allernødvendigste Beklædning, ved Siden af Oxerne. Alligevel var han lykkelig og tabte ikke et Øjeblik Modet.

I Saltsødalen udmærkede Brigham sig snart saavel ved sin Uforfærdethed som ved sine Kundskaber. I hine Tider var det nødvendigt at have en uddannet Militærstyrke i Territoriet; thi det kunde ofte lægge en Dæmper paa Indianernes krigerske Lyster, naar de vidste, at de Hellige vare forberedte paa deres Angreb; men undertiden blev der dog leveret virkelige Slag. Brigham var ganske vist en Ven af Freden, men der var Stof i ham til en tro Soldat, og under sin Tjenestetid forfremmedes han hurtig til Brigadegeneral. I denne saavel som i andre offentlige Stillinger led han ofte Savn. Da han en Gang var ude for at hjælpe et forsinket Haandkærre-Selskab (Rejsende, der befordre deres Ejendele paa en Kærre, som de selv trække), fik han et saadant Anfald af Rheumatisme, at Døden nær var indtraadt, og denne Sygdom forvoldte ham senere mange Lidelser.

Men Herren havde udkaaret sin Tjener til at være mere end en Soldat. Dette fremgik klart af en Begivenhed, som fandt Sted før hans første Mission i Sommeren 1862. Brigham var paa Besøg i de østlige Stater, da et Bud fra hans Fader, Præsident Young, kaldte ham paa en Mission til England. Uden først at vende hjem traf han strax Forberedelser til at rejse over Oceanet. I Philadelphia traf han Oberst Thomas L. Kane, en god Ven af hans Fader og alle de Hellige. Obersten deltog i den Borgerkrig, som da rasede, og kjæmpede i den nordlige Armee. Han ønskede, at Brigham skulde være Vidne til de store Slag, da den unge Soldat fra Grænsen efter hans Mening uden Tvivl kunde høste stor Nytte deraf. Brigham afslog Tilbudet, eftersom han var kaldet til at rejse til England. Tilsidst sagde Obersten: „Brigham, jeg har bedet i denne Sag, thi i mit Hjerte er jeg besluttet paa at beholde Dem her; dog er jeg villig til at lade Gud raade. Som De veed, venter jeg hver Dag min Udnævnelse til Brigadegeneral. Hvis nu min Udnævnelse kommer før Deres Afrejse, ville vi opfatte det som et Bevis paa, at De skal blive hos mig. Hvis den ikke kommer forinden, skal De have Lov til at rejse.“ Brigham sluttede sig hertil, idet han sagde: „Det er rigtigt, Hr. Oberst, vi ere begge bedst tjente med at overlade den Sag til Herren.“ Udnævnelsen kom først Dagen efter, at Broder Brigham var rejst; Herren havde kaldet ham til at prædike Evangeliet.

Tre Gange var Ældste Young paa Mission i Europa. Paa sin anden Tur virkede han som første Raadgiver i Præsidentskabet og senere som Præsident over den europæiske Mission. Hans Stilling gav Anledning til hyppige Rejser paa Kontinentet. Skjøndt han kun var 28 Aar gammel, da han beklædte denne ansvarsfulde Post, var han stedse trofast og pligtopfyldende. I Aarene 1890—93 beklædte han samme Stilling.

Mange af de Hellige i Europa kom den Gang i Berøring med ham og glædede sig ved hans Venskab; de ville særlig blive grebne ved Efterretningen om hans Død. Efterat han var bleven valgt til Apostel, helligede han sig næsten udelukkende til dette Embede. Ikke desmindre tog han livlig Del i Alt, hvad der angik Folkets Velfærd. I den Tid, da Utah endnu var et Territorium, beklædte han flere Gange Stillingen som Medlem af Utahs lovgivende Forsamling og har ogsaa haft andre vigtige Tillidshverv.

Som Apostel har Broder Brigham rejst meget i de Regioner, hvor de Hellige have nedsat sig, fra Canada til Gammel-Mexiko. Han var en af dem, som hjalp til at stifte vore Kolonier i Mexiko, og han har en væsentlig Andel i, at de Vanskeligheder, der stillede sig i Vejen for dette Foretagende, bleve overvundne. I hint Land udførte han en vigtig Mission blandt Yaqui-Indianerne; han var den Gang lige ved at bukke under for den gule Feber, men ved Herrens Barmhjertighed blev han som ved et Under helbredet. Han har ligeledes virket blandt Indianerne i Arizona og lært dem Fredens Evangelium og dets herlige Gaver. Hans Belæringer vare altid vise og tidssvarende og hans Vidnesbyrd stedse inspirerende. Da det første Præsidentskab efter Præsident Snows Død reorganiseredes, blev Ældste Young kaldet til at være Præsident for de tolv Apostle, og dette Valg blev bekræftet ved en særlig Konference, som Kirken afholdt den 10 November 1901. Hvis de Helliges og hans Brødres Tro og Bønner havde sejret, vilde han have levet i mange Aar endnu og virket i sit Embede.

Broder Brigham er død, men Mindet om ham og hans store Værk vil leve.

Han var en venlig, elskværdig Mand og har vistnok ikke efterladt sig nogen Fjende. Hans Karakter havde megen Lighed med Bjergene og Floderne, som han elskede saa højt. Han var i Sandhed et Naturens Barn, godmodig og forekommende, men urokkelig i sin Standhaftighed og Hengivelse. Hans Sjæl hævede sig ligesaa højt over Ondskab, Fordærvelse og Alt, hvad der havde Skin af Forræderi mod Herren og hans Værk, som de snebedækkede Bjergtinder hæve sig over Dalen. Han var stedse sine Brødre hengiven og havde vundet deres Kjærlighed. Brigham Young jun. var en tapper Mand baade i legemlig og moralsk Betydning. Var der Fare paa Færde, veg han aldrig tilbage, og følte han, det var rigtigt at tale, kunde Frygt for Følgerne ikke afholde ham derfra. Men han var ogsaa sagtmodig og aldrig paatrængende. Hans Kjærlighed til det af Gud i disse sidste Dage paabegyndte Værk var af en ophøjet Karakter, og hans Troskab vaklede aldrig. Det var hans højeste Ønske, at hans Familie vilde tjene Herren, og det beredte ham den største Tilfredshed, naar han saa' deres Opofrelse og Tro. Vi haabe, at deres Hjerter i denne Sorgens Tid maa finde Trøst, og at de maa forberede

sig paa at møde ham i det hellige Familieforbund, naar de en Gang blive kaldte hjem.

Vor Broders virksomme Aand, som er befriet for Kjødet, glæder sig nu i Selskab med de Kjære, der er gaaede forud. Der er et stort Arbejde at gjøre i Aandeverdenen, og med usvækket Iver og Tro vil han der forkynde det Salighedens Budskab, som altid var ham saa kjært. Naar Herren paa den første Opstandelses Morgen kommer for at regjere, haabe vi Alle at møde vor Broder med de Forløstes Hærskarer, som have stridt den gode Strid og — som han — beholdt Troen.

(Mill. Star.) Francis M. Lyman.

Præsident Brigham Youngs Begravelse fandt Sted fra Tabernaklet i Salt Lake City Onsdag d. 15 April. Det store Antal Besøgende og det lange Følge vidnede om Folkets Kjærlighed til den hensovede Leder. Talerne ved denne Lejlighed dvælede mest ved den Hengivenhed, som Præsident Young lagde for Dagen overfor Herren og hans Værk.

Christiania Forsamlingshus, som Kirken lader opføre, nærmer sig nu med stærke Skridt sin Fuldførelse. Indvielsen, til hvilken der alt er truffet Foranstaltninger, vil finde Sted den 24 Juli — Utahs Pioner-Dag. Den store Konference, som skal afholdes ved denne Lejlighed, vil strække sig over fire Dage. Missionspræsident Anthon L. Skanchy har udsendt en almindelig Indbydelse til alle Ældsterne i Europa om at komme tilstede, men naturligvis maa Missionærerne selv bære de dermed forbundne Udgifter. Det forventes, at alle Missionærer, hvis Midler tillade det, ville give Møde, da Præstedømmets Konference vil blive af højeste Vigtighed. De, som bestemme sig til at overvære Indvielsen, maa meddele det til de respektive Konferencepræsidenter, for at de nødvendige Forberedelser til Rejsen og Opholdet der kunne træffes snareste mulig. Det forlyder tillige, at et Rejseselskab fra Utah til Skandinavien vil blive arrangeret i Sommer, og Alt taler for, at et større Antal af Selskabets Deltagere, om ikke Alle, vil blive og fejre Utah-Dagen i den norske Hovedstad.

Et Brev. Vi optage omstaaende et Brev fra Søster Maria S. Pettersson, i hvilket hun gjendriver alle de Usandheder, som den svensk-luth. Præst i Salt Lake City, Hr. Åslev, og Andre have udbredt om hende i Augustanasynodens Traktatblad Zionsstjärnan, hvis Hovedformaal tilsyneladende er at falde over Alt, hvad der angaar „Mormonismen". Det vil sikkert glæde alle troende Søgende at faa Kundskab om Sagens rette Sammenhæng, og det burde aabne Øjnene paa dem, som hidtil have troet Hr. Åslev og billiget hans Handlemaade.

Vore Ældster udvises af Tyskland. Ældste Hugh J. Cannon, Præsident over den tyske Mission, har fra Ministeriet i Berlin modtaget Svar angaaende de Udvisninger, der i den sidste Tid ere foretagne overfor Ældster, som virke i den tyske Mission. Af Svaret fremgaar det, at Ministeriet ikke har underkastet den af vore Missionærer forkyndte Lære en tilbørlig Undersøgelse. Svaret lyder saaledes:

„Den kongelige prøjsiske Regering har indtrængende overvejet, om de mod Mormon-Missionærerne foretagne Udvisninger kunne tages tilbage. Men man har ikke kunnet gjøre dette, da „Mormonernes" Virksomhed synes at stride imod de tyske Love, og da deres Mission, som ikke udelukker Læren om Polygyni, ikke kan forenes med den offentlige Orden og Sædelighed."

Hele Hemmeligheden er, at de orthodoxe Forkyndere i Tyskland ikke kunne lide os, da mange i Tyskland i de senere Aar have annammet Evangeliet. Man kan trøstig gaa ud fra, at de „høje Herrer" have forsøgt deres Indblanding, og nu pukke Myndighederne paa en „Anstødssten", som de ikke længere behøve at falde over.

Dødsfald. Bertha Jacobsen døde d. 14 Marts 1903 i Big Cottonwood. Hun blev født d. 25 Januar 1819 i Ruken, Norge, annammede Evangeliet d. 8 Maj 1864 og ankom til Utah d. 5 Oktober 1875. Hun blev gift med Ole Jacobsen d. 30 December 1844 og blev Moder til fem Børn, hvoraf fire ere døde. Hun efterlader en sørgende Husbond, en Datter, 13 Børnebørn og fire Børnebørns Børn.

„Tiden er kommen til at sige Sandheden om Utah".

Indremissionens Virksomhed.

Leslie's Weekly, det ældste illustrerede Ugeblad i de Forenede Stater, udgivet i New-York, bringer i sit Numer for 12 Marts i Aar flere velskrevne Artikler af Ikke-„Mormoner" om „Mormonlandet", dets Historie, Industri, Bjergværksdrift og moderne Karaktertræk. Artiklerne ere rigt illustrerede; der findes bl. A. et Portræt af Utahs Guvernør, „den dygtige og exekutive Chef for en stor og fremskreden Stat", som der staar under hans Billede paa Forsiden; endvidere Portrætter af Kirkens Præsident, Joseph F. Smith, som man ser sidde ved sit private Arbejdsbord, Reed Smoot, John R. Winder, Præsident Joseph F. Smith og John Henry Smith, som alle sidde om Skrivebordet i Præsidentskabets private Kontor i Salt Lake City. Numeret omgives af et smukt farvetrykt Omslag, der forestiller en Del af den store Tempelblok; i Forgrunden ses John R. Winder, en af det første Præsidentskab, og Bathsheba Smith, Præsidentinde over de kvindelige Hjælpeforeninger og Kvin-

dernes Arbejde i det store Tempel. Paa samme Side af Omslaget staar med fede Typer: »Utah-Number — The Time has come to tell the thruth about Utah« (Tiden er kommen til at sige Sandheden om Utah), et Motto, der ret godt rammer alle ophidsede „Mormonædere".

Vi optage i dette Nr. af „Stjernen" to af Artiklerne, og vi skulle senere meddele en Del af det øvrige interessante Indhold, bl. A. „Utahs romantiske Historie". Vi erfare nemlig fra Tid til anden, at der mange Steder hos det skandinaviske Folk endnu findes, om vi saa maa sige, en hildet Overtro om Utah og dets Beboere med samt deres Religion, som det ser ud til, at de vedblivende ønske at beholde trods enhver bedre Oplysning saavel fra den ene som fra den anden Side. Vi have saaledes fornylig læst i Dagspressen, at et Udvalg af Præster og Lægmænd, som tilhøre den indre eller ydre Mission her i Landet, ønsker at foranstalte en Række Møder mod „Mormonerne" og ved samme Lejlighed indkassere Bidrag for at kunne sende en af deres egne Prædikanter til Utah og der forkynde Indremissionens Lære. Vi antage, at de gode Ønsker, som de synes at nære for „Mormonerne", maa bero paa Uvidenhed og paa et fuldstændigt Ukjendskab til de virkelige Forhold og til selve Landet. Vi kunde for den Sags Skyld ligesaa godt anbefale dem at løbe Panden mod en af Wasatch-Bjergenes Klippestykker, thi trods alle deres tidligere „Udsendinge" er Befolkningen vedblivende følelsesløs overfor al Prædiken fra den Kant. I alt Fald burde de ikke prøve paa at putte Folket herhjemme Blaar i Øjnene om en Sag, som de selv have saa lidt Kjendskab til. Deres Gudsfrygt og Sandhedskjærlighed burde de anvende paa en bedre Sag, og deres Penge kunde deres egne Fattige vist have udmærket Brug for.

m—n—.

En Søster erkjender sin Vildfarelse.

Det følgende turde interessere „Stjernen"s store Læsekreds i Betragtning af, at Undertegnede selv var Hovedpersonen, som Pressen — især den, der bærer Kristenhedens Kaabe — for en Tid siden skjænkede sin Opmærksomhed. Og da jeg tildels selv var Skyld i den Kritik, der rettedes mod Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, vil jeg med disse Linier oplyse Sødskende og Venner om, at dette Samfund, som hverken er mere eller mindre end Jesu Kristi Kirke, ikke paa nogen Maade har nogen Skyld i min Opførsel.

Jeg kom til et fremmed Land og var meget modfalden som Følge af forskjellige Bekymringer paa Grund af Livets Omskiftelser; jeg gav ikke tilstrækkelig Agt paa mig selv under disse Forhold, men kom i Selskab med Personer i Utah, hvor jeg den Gang opholdt mig, som vare fjendtlig sindede mod nævnte Kirke. Saavel min egen Svaghed som Paavirkninger fra disse Personer ledte mig paa Afveje, og jeg erfarede i

Sandhed, at Fristeren lægger sine Snarer der, hvor man mindst venter Faren. I al Oprigtighed vil jeg dog sige, at jeg aldrig selv har strevet nogen af de spaltelange Opsatser i de omtalte Blade, og jeg kan sige med en ren Samvittighed for Gud, at saadanne Ytringer, som de omtalte Artikler beskylde mig for, aldrig ere undslupne mig. Samtidig erkjender jeg dog, at der i dette Land findes baade Ondt og Godt; men jeg kan ogsaa sige, at alle Medlemmer af Jesu Kristi Kirke, som jeg kom i Berøring med, medens jeg var i Utah, mødte mig med broder- og søsterlig Venlighed.

Naar jeg ser hen til, at der baade findes Troende og Vantro i dette Samfund, bliver det endnu et Vidnesbyrd for mig om, at dette Værk er oprettet af Himmelens Gud; thi Kristus ligner Himmeriget ved et Vaad, som kastedes i Havet, og da det blev draget i Land, indeholdt det baade gode og daarlige Fisk. Dette kan ikke anvendes paa noget andet Samfund end paa Jesu Kristi Kirke, eftersom intet af dem tror paa en Indsamling som den, Bibelen lærer om. Herren siger, at han, som har adspredt Israel, vil ogsaa indsamle det igjen til deres eget Land.

Jeg veed, at der her paa Jorden findes Mænd, som besidde Magt og Myndighed til at løse og binde, saa at det skal være løst og bundet i Himmelen. Denne Myndighed er gjengivet til Jorden ved guddommelig Aabenbarelse, og min Tro derpaa har aldrig forladt mig. Mit Vidnesbyrd derom har jeg heller ikke modtaget af Mennesker, men ved at adlyde Evangeliet saaledes, som Kristus lærte det. Derved bekræftes Jesu egne Ord, at „om Nogen vil gjøre hans (Faderens) Villie, skal han kjende om Læren, enten den er af Gud, eller jeg taler af mig selv".

Jeg er min himmelske Fader inderlig taknemlig, fordi jeg endnu tilhører hans Kirke, taknemlig, fordi jeg har erfaret Sandheden af hans Løfter, taknemlig, fordi han opsøger den Forsvundne og tager til sig den Forvildede, læger den Saarede, forbinder den Sønderrevne og styrker den Svage; jeg er taknemlig for det Løfte, at den rygende Tane ikke skal udslukkes, ejheller det knuste Rør sønderbrydes. * Jeg føler mig taknemlig, fordi jeg er gjenfundet, og jeg bærer det Vidnesbyrd til Alle, som læse disse Linier, at dette er Jesu Kristi Kirke og Samfund, bygget paa Apostlers og Profeters Grundvold, og Jesus Kristus selv er dens ypperste Hjørnesten. Herren har tilgivet mig, og jeg beder i al Ydmyghed alle mine troende Søskende om Tilgivelse — alle dem, som mere eller mindre have maattet lide for min Skyld. Jeg skal herefter med Guds Hjælp og Kraft være paa Vagt mod Fristerens Snarer. Vi kunne i Fællesskab udbryde: „Død, hvor er din Brod, Helvede, hvor er din Sejer". Glæder eder med mig, Søskende og Medarvinger i Kristus, thi den, som syntes fortabt, er gjenfundet.

En ringe og ydmyg Søster i det evige Forbund.

Eskilstuna, den 25 Marts 1903. Maria S. Pettersson.

Dowie og "den Profet".

I Improvement Era fremsættes følgende Spørgsmaal:

I Chikago møde vore Ældster mange Tilhængere af John Alexander Dowie, som kalder sig „Elias, Gjenopretteren". Hans Tilhængere gjøre gjældende, at han (Dowie) er „den Profet", som omtales i 5 Moseb. 18: 15, 18—19, og som Apostelen Peter i Apg. 3: 22—24, naar han skuede fremad i Tiden til „alle Tings Gjenoprettelse", betegner som den, der skulde berede Vejen for Herren. Dette mene de, er ogsaa i Overensstemmelse med Malachias 3: 1.

Mormons Bog fremstiller os Mose Profetis Opfyldelse i Jesu Kristi Person (1 Nephi 22: 21; 3 Nephi 20: 23).

Apg. 3: 22, 24 synes ikke at fastslaa den Sandhed, at Kristus var „den Profet", eller at han fuldbyrdede Profetien i den Tid, han levede paa Jorden. Det ser ud, som om Profetien peger hen paa en eller anden Profet, som skulde opreises i „Gjenoprettelsens" Tid (Vers 21). Joh. 1: 46 fremsætter naturligvis ikke Noget om, at Kristus var „den Profet", eftersom Moses skrev om Kristus i andre Dele af sine Bøger. Det jødiske Folk forstod, at Kristus og „den Profet" vare to forskjellige Personer (Joh. 1: 20—25). Kan Vidnesbyrdet i Mormons Bog om denne Sag bevises at være i Overensstemmelse med Bibelen?

Hertil svarer Redaktionen:

I 5 Moseb. tales der om, at der skulde komme „en Profet ligesom Moses". De forskjellige Bibelfortolkninger stemme overens deri, at Kristus er Profeten, som der henvises til, og det er fremstillet saaledes i Mormons Bog (1 Nephi 22: 21; 3 Nephi 20: 23). Peters Ord (Apg. 3: 22—24) synes kun at tilstede den Forklaring, at Kristus for en Del opfyldte denne Profeti ved sit første Komme og vil fuldende dens Opfyldelse ved sit andet Komme, naar Gjenoprettelsen af alle Ting skal fuldbyrdes. I Virkeligheden henviser Peter udtrykkelig til den Sandhed, at Profeterne havde forudsagt „den Profets" Komme i Jesu Kristi Person og deres Profetiers Opfyldelse i disse Dage (Apg. 3: 24—26). Der kan ikke være nogen Tvivl om, at der maa tillægges disse Ord denne Forklaring. Det er derfor stik imod den inspirerede Apostels Ord, naar en moderne Prætendent for en Del vil forsøge at tiltage sig denne Ære. Den eneste Antydning af, at Kristus og „den Profet" ikke ere en og samme Person, findes i Joh. 1: 19—25. Her omtales Kristus og „den Profet" som to forskjellige Personligheder. Dette kan let forklares under en af to Forudsætninger. For det første kan der efter Grundteksten ogsaa læses: „en Profet". Læser man saaledes, ophæves enhver Vanskelighed. For det andet, da Jøderne toge fuldstændig fejl af Jesu Mission, saa kunne vi med Sikkerhed komme til den Slutning, at de ogsaa have misforstaaet Identiteten (den fuldkomne Overensstemmelse)

med Hensyn til „den Profet". Men naar Alt kommer til Alt, kunne John Alexander Dowies og andre prætenderende Elias'er eller Gjenbringeres Paastande i tilstrækkelig Grad modbevises ved at underkaste dem den strenge Prøve, der er fremsat i de to sidste Vers af det samme 18 Kapitel af 5 Mosеb., hvori følgende Forudsigelse om „den Profet" forekommer: „Naar en Profet taler i Herrens Navn, og det Ord sker ikke, og det kommer ikke: da er det et Ord, som Herren ikke har talet; den Profet har talet det i Formastelse; du skal ikke grue for ham."

Undersøg Evangeliets Principper.

Henvisninger for Bibel-Læsere. II.

Daaben og dens Hensigt.

Joh. **3**: 5..Mark. **16**: 15-16..Matt. **28**: 19-20..Luk. **7**: 29-30.. Mark. **1**: 1-4..Apg. **2**: 38-41..Apg. **16**: 30-33..Apg. **22**: 16.. Rom. **6**: 3-6..Gal. **3**: 27.

Daaben og dens Nødvendighed.

Matt. **3**: 13-15..Joh. **3**: 5..Mark. **16**: 15-16..Matt. **28**: 19-20.. Apg. **16**: 30-33..Luk. **7**: 29-30..Apg. **22**: 10, 14-16..Eph. **5**: 26-27..Apg. **16**: 14-15..Titus **3**: 5..Apg. **11**: 13-14..Apg. **10**: 47-48..Gal. **3**: 26-27..I Peter **3**: 21..Rom. **6**: 3-6..Apg. **8**: 37-38..I Kor. **10**: 1-2..I Kor. **12**: 13..I Kor. **15**: 29..I Kor. **1**: 13-16.

Daaben og Maaden, hvorpaa Ordinancen skal udføres.

Rom. **6**: 3-5..Matt. **3**: 16..Joh. **3**: 5, 22-23..Apg. **8**: 36, 38-39.. Mark. **1**: 5, 9-10..Matt. **20**: 22-23.

Daaben og de Personer, som det er rigtigt at døbe.

Matt. **28**: 19-20..Mark. **16**: 15-16..Apg. **8**: 12, 35-37..Apg. **10**: 34-35, 43-48..Apg. **16**: 31-34..Apg. **18**: 8..Luk. **3**: 7-8.

Ang. Forkortelserne se Nr. 8. Vi ville for den rigtige Opfattelses Skyld anbefale de Bibelstuderende at gjennemlæse hele Kapitlet med de anførte Vidnesbyrd.

Indhold:

En Hilsen til Nationen..... 145
Et Ord om „Mormonerne" 148
Karakter 150
Nærings- og Nydelsesmidler 151
Billeder 151
Redaktionelt:
Præsident Brigham Young ... 152
Præsident Brigham Youngs Begravelse 155
Christiania Forsamlingshus ... 155
Et Brev 155
Vore Ældster udvises af Tyskland 156
Dødsfald 156
Tiden er kommen til at sige Sandheden om Utah 156
En Søster erkjender sin Vildfarelse 157
Dowie og „den Profet"..... 159
Undersøg Evangeliets Principper . 160

Kjøbenhavn 1903.

Udgivet og forlagt af **Anthon L. Skanchy**, Korsgade 11. N.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).